

Калховник

Леџны ВКП(б) Сыктывдинса Рајком да Рајсполком

№ 37 (220) || Апрель 30-џд лун, 1937 во. || Ёоныс 10 ур

Мед олас Мај 1-ј лун— международној пролетариат революционној вынјаслы бо- јевџ смотр!

(ВКП(б) ЦК Мај 1-ј лун кежлџ лозунгјасыс).

Став странајасса про-
летаријас, ђтутчџ!
Сувтџ Коммунистическџ
Интернационал знамјас
улџ!
(ВКП(б) ЦК Мај 1-ј лун
кежлџ лозунгјасыс).

Россијаын Мај 1-ј лунџс праз- ничајтџм

Царскџ Россијаын Мај
1-ја лунџс медвоџыс праз-
ничајтисны 1891 воын. Сы-
џбырн гџрд мајовка пыр
јонжыка і јонжыка кутіс
котыртны пролетарскџ
массаџс царізмкџ да капі-
талкџ тыш вылџ. 1896
воын Мај первој лун кежлџ
Петербургын став предпри-
јатіејас вылас разџџисны
первомајскџ прокламаціја-
јас, кодјас чуксалісны ра-
бочџјасџс ылавылџ ђтут
кыпџџџм вылџ. 1901 воын
Обуховскџ заводса рабо-
чџјас Первој мај празні-
чајтисны косџ полі-
ціјакџ да војскајаскџ, код
џбырн 29 рабочџџс „зачі-
шціјасџс“ мџџџисны ка-
торга вылџ.

1905-1906 војасџ Мај пер-
вој лун празнічајтџм јона
паскалі. Кутісны празнічајт-
ны став Россијаса рабочџ-
јас. Правітелственнџ реак-
ціја војас џбырн Мај первој
лун празнічајтџм бара јона
кыптис 1912-1914 војасџ.
Самодержавіе чџвтџм џ-
рын (1917 во) Керенскіјлџн
правітелствоыс бара заво-
џітліс бырџџны первомај-
скџ празнікџс.

Фашизм—сіџ капита-
лістјаслџн да помещік-
јаслџн рабочџјаслы
да крестаналы паныда
террорістическџ полі-
ка. Фашизм—сіџ захват-
ніческџ војна. Фашизм—
сіџ народјасџс мџџа-мџџ
выланыс уџџџм. Мо-
білізујтам вынјас фашизм-
кџ тыш вылџ!
(ВКП(б) ЦК Мај 1-ј лун
кежлџ лозунгјасыс).

Пролетарскџ солидарностлџн празнік

Аслас врагјаскџ классџ-
вој тышјасын калітџм ра-
бочџ класс талун став мір-
ын, вылџ јурјасџс лептџмџн,
петас традіціонној перво-
мајскџ празнік вылџ. Вын-
јџра пролетарскџ колонна-
јасын ослепітелноја џлалџ
баррікадјас вылын кџсџм
вірџн јіџџм знамја—вылџ об-
щественнџ стројлџн сім-
вол. Мусарса став јџзјас
кывјас вылын грознџја јур-
гџны експлоататорјаскџ
тышџ чуксалан лозунгјас,
человечествоџс мезџџм вы-
лџ вынјџра призыв.

Сісмџм капиталистическџ
мірлџн чужџмбаныс пыр
јонжыка восџџ ужалыс јџз
сінвоџын. Сылџн лекар-
јасыс—фашистскџ палачјас
віселіцајас лџсџџџмџн, сла-
шщавџ демагогіја паскџ-
џџмџн зілџны сувтџџны іс-
торіјалыс локомобілісџ. Об-
щественнџ олџм сцена
вылџ кыпџџисны шџр нем-
јас дырса варварство. Мі-
јан странаса јџз сыліџ лџ-
сџџџџны кџлавны рабство,
кандалјас.

Став странајасса проле-
таріјас, ђтутчџ! Научнџ
коммунизмлы подувсџ пук-
тысјаслџн—Маркслџн да Ен-
гелслџн—тајџ боевој при-
зывыс вылџ вынџн кышов-
тас мусар паста. Коммуни-
стическџ Интернационал не-
победімџ знамја улын ра-
бочџ класс, человечество-
лџн став честнџ јџзыс нџш-
та ђтчыџ петкџџдласны
марксизм-ленінізм вџсна,
ассыныс отечествосџ—Сџ-
ветскџ республикајаслыс
Сојуџсџс—дорјџм вџсна тыш-
касны даслун.

Оз сур сещџм места, кџні
ескџ Советскџ Сојузлыс
німсџ казтылџмыс ез кыпџџ
німкоџасџм став увтыртџм
јџзлыс. Фашистскџ да соці-
ал-демократическџ клеве-
тајаслы паныџ пыр јонжы-
ка паскалџны пролетарскџ
государство јылыс правді-

вој вістјас. Капиталистиче-
скџ странајасса рабочџ
класс да колоніјајасса нар-
тітџм јџз пџвсын великџ
Сџветскџ Сојуз јылыс віс-
јасыс факелџн моз јурџџџџ-
ны налы революционнџ тыш-
јаслыс туј.

170 мілліон лыда јџз, про-
летарскџ победалыс плам-
јасџ џзтџмџн крепыда во-
лалџ воџџ. Зарні шыпасјас-
џн гіџџма коммунизмџ по-
беднџја шествуйтыс јџзјас-
лџн закон—Сталинскџ Кон-
ституціја. Коммунизмлџн
історическџ ідејајасыс му-
сар квајтџџ јукџн вылын
блесташщџја нуџсџџны олџ-
мџ. Історіјаын медвоџаыс-
на мортыс сувтіс кок јы-
лас, ассыс вынјасџс, приро-
далыс став озырлунсџ вес-
кџџіс унжык јџзјаслыс бла-
гополучіеџс кыпџџџм вы-
лџ. Немџџџја рабство улыс
мезмџџмџн, сіџџ пџс энтузі-
азмџн течџ із џџрса із вылџ
мірозданіјелы—коммунизм-
лы.

Курыџ сінвоџн да дука
нылџмџн јорџм ужыс пџрі
слава, доблест да героіс-
тво фелџџ. Аслас рџџіна
счастје да зџрџалџм вџсна
тџждысџм лџі высшџј іде-
алџн. Высшџј ідеалџн сі-
јџн, мыј Сџветскџ Сојузлџн
зџрџалџмыс ем интернаціо-
нальнџ јітџџјас сџвмџџан
фактор да став странајас-
са ужалыс јџз пџвсын кы-
пџџџ революционнџ муже-
ство. Высшџј ідеалџн сі-
јџн, мыј быџ восков сылџн
сџвмџџџм революционнџ
вынјасџс став мірас, матыс-
тџ сіџџ історическџ кадсџ,
кор рабочџ класс ударјас
улын пазмунџ тиранијалџн,
лудоједјаслџн царство.

І абу фівџ, Сџветскџ Со-
јузса улычјас вылын-кџ тал-
лун социализм стрџітысјас-
лџн великџ арміја пондас
сывны асланыс рџџіналыс
вынјџрсџ кыпџџџм јылыс.
Ыжыџ гыя первомајскџ де-

монстраціјаын тајџ арміја-
ыс пондас петкџџдлыны ас-
лас раџџетана велџџылы,
ставмувывса увтыртџм јџз-
јас вожды—мірџвој рево-
луціја рулевџј великџ Ста-
лінлы ассыс помтџм пре-
данностсџ.

Овны лџі лџсыџжык, ов-
ны лџі гажажык! Некоџџн
вентџм сталинскџ кывјас
первомајскџ демонстрант-
јас пџвсын пондасны гораа
јургыны воџџ победајас ше-
џџџм вылџ чукџстџџмџн.
Вылџ общественнџ строј-
лџн бымџџјас меџса мічаа
тыдовтџџны странаџс ојдыс
стахановскџ двіженіеын.
Міјан рџџіналџн меџса бур-
піяныс да нывјасыс—рево-
люционнџ ферзаније—пет-
кџџдлысјас—џзтісны бікінсџ
сіџџ славнџ двіженіелыс,
коді лџсџџџ колана став
матеріальнџ предпосылкајас
коммунизмлы.

Страналџн творческџ
вынјасыс помтџмџс. Револу-
ционнџ замыселјаслы абу
некушџм преграда. Міјан
вестын јенежыс меџса вы-
лын—сџветскџ лџтчікјас-
лы—міјан рџџінаса горџџ
соколјаслы кыпџџџан пре-
фел абу. Міјан муын море-
јас меџса жужыџџџс—сџ-
ветскџ подводнікјаслџн
отвагаыс помтџм. Міјан гра-
ніцајас несокрушімџџџс—
красноармејецлџн кыс оз
дрџгыт, сінмыс оз пџрјав.

Талун міјан всенароднџ
торжество. Празнічнџ сы-
лџмын, лозунгјасын да знам-
јајасын победітелјаслџн
вынјџр. Ёыкујтан маршын
џзџџ куслытџм революцион-
нџ пламја. Сіџџ вужвыџџ-
ныс сотіс експлоататорјас-
џс мусарквајтџџ јукџн вы-
выс. Сіџџ-жџ сотас најџс і
став мір пастаын.

Мед олас Маркслџн—Ен-
гелслџн—ленінілџн великџ
непобедімџ знамја! Мед
олас ленінізм!

Класс куџа вокјаслы,
фшистскџ террор жерт-
вајаслы, капитализм узнік-
јаслы Мај 1-ј лунџ міјан
пролетарскџ чолџм!
(ВКП(б) ЦК Мај 1-ј лун
кежлџ лозунгјасыс).

Мај 1-ј лун

Паріжын 1889 воын јул
тџлысын ІІ-џд Интернаціо-
нал І-ја конгресс вылын
вџлі јџџџџма Мај медвоџа
лунџс пролетариат солидар-
ност международној лунџн.

Пролетариат ставмувывса
празнікџн Індџма Мај 1-ј
лун. Америкаса (Чикаго ка-
рын) рабочџјасџс казтылџм
раді, ; кодјасџс жестокџја
пџџтіс буржуазіја 1886 воса
мај тџлысын 8 часа ужа-
лан лун вџсна кыпџџчылі-
гџн.

ІІ-џд Интернационал позор-
нџја ізменітіс первомајскџ
празнік ідејалы.

Сџмын Россијаса больше-
викјас да Ленин јортџн
1919 воын котыртџм Комін-
терн коліны вернџџџс про-
летарскџ интернационализм
ідејајаслы. Комінтерн вџс-
кџџџм улын компарті-
јајаслџн нуџдан Мај 1-ј
лун міјан лџі шовінізмлы
паныџ пролетарскџ интер-
национализм вџсна, імперіа-
лістическџ војнајаслы паныџ,
СССР-џс дорјџм вџс-
на, фашизмлы да социал-фа-
шизмлы паныџ, мірџвој про-
летарскџ революціја вџсна
ужалыс јџзџс котыртан лу-
нџн.

СССР-ын Мај 1-ј лун—
свободнџ социалистическџ
ужлџн празнік, пролетари-
ат диктатура страналыс гы-
рыс вермџмјасын смотр
нуџдан лун.

Паскыџжыка пас-
кџџам міјанлыс тырмы-
тџмторјас крїтікујтџм
да аскрїтіка! Нџшта јон-
жыка јонмџџам рабочџ-
јас да крестана социалис-
тическџ государстволыс
вынјџрсџ!
(ВКП(б) ЦК Мај 1-ј лун
кежлџ лозунгјасыс).

Социалистическџ мујас вылын первомајскџ орџысџм

Социалистическџ візму
овмџџса стахановецјас бол-
шевістскџја пџртџны олџ-
мџ тувсовја кџџа план. Му-
јас вывса ужјас образцо-
воја ештџџџм вџсна да
ыжыџ урожај вџсна тыш-
касџмџн, уна сурс стаха-
новецјас бостысны перво-
мајскџ социалистическџ
орџысџмџ.

Азово-Черноморскџ кра-
са Ленинградскџ МТС-ын
орфеноносец Волошінлџн
бригада гџріс нін „СТЗ“ вы-
лын шџркоџџџма 400 гаџн
да Мај 1-џд лун кежлџ кџс-
јыс сетны 500 гаџн. Стан-
ціја пастаын „ЧТЗ“ вылын

первенство кутџ Фінко
јортлџн бригада, коді ужа-
ліс 800 гектар мында трак-
тор вылџ.

Курскџ областын воџын
муныс рајонјас, воџ кадса
колосовџјас да сахарнџ
свеклџ кџџџм помалџмџн,
завџџітисны гџрны коскџм.
Валујскџ рајонса „Красны
Октябр“ да „Пут Ленина“
колхозјас, первомајскџ
орџысџмџ бостџџмџн, еш-
тџџџны-нін паровџј клін
лептџм.

Прџізводственнџ выл
вермџмјаслџн Мај 1-џд лунџс
встречајтџны Татаріјаса
нывбабајаслџн тракторнџ

бригадајас. Чістопольскџ
МТС-ын шџркоџџџма трак-
тор вылџ ужалџма му вы-
вса ужјас заводітчџмсан 72
гектарџн, а Хајруліналџн
нывбабајаслџн бригада се-
тіс 100 гектарџн. Том трак-
торісткајаслџн ужыс дон-
јавсџ „хорошо“ да „отлі-
чно“ вылџ.

Хар'ковшщінаын Мај 1-џд
лун кежлџ дастысџмкџџ
јітџџын мунџ коскџмјас гџ-
рџм помалџм куџа стаха-
новскџ декада, Ізумскџ
МТС-са тракторістјас, де-
кадныкын воџмџстчысјас,
ештџџџны-нін коскџм гџ-
рџм. (ТАСС)

Муяс вывсан жуоряс

Будонный нима колхозын кӧрӧма 18 гектар

Рајонын унжык колхозы заводитисны кӧзны.

Кӧзбмын медвозын мунд Будонный нима колхоз (Соска сиктсӧвет), сылӧн кӧрӧма 18 гектар зӧр да 4 гектар клевер.

* „Выл Час“ колхозын (Час с/сӧвет) апрель 25-ӧд лун кезлӧ гӧрӧма 18 гектар, сы пыщкыс кӧрӧма 13,5 гектар, 7 гектар вылӧ id да 6,5 гектар вылӧ зӧр.

Гӧрӧмын мед бура ужалӧны Потолыцна Анна Василевна да Лодыгина Марија Андрејевна. Најӧ быд лун гӧрӧны 0,5 га, лунса норма тыртӧны 143 прӧцент вылӧ.

Плоскова Клавдија быд лун гӧрӧ 0,35 га, лунса норма тыртӧ 140 прӧцент вылӧ.

* „1-ј пјатилетка“ колхозын (Пал сиктсӧвет) апрель 28-ӧд лун кезлӧ кӧрӧма 28 га id да 1,5 га зӧр. Гӧрӧма картупель улӧ 12 гектар му.

* Калинн нима колхозын (Кӧрткерӧс сиктсӧвет) кӧрӧма 3 гектар id.

„Краснӧй партизан“ колхозын (Вылгорт сиктсӧвет) гӧрӧма 13,43 га, кӧрӧма 3 га, сы пыщкыс 2,4 га вылӧ зӧр да 0,6 га вылӧ id.

Гӧрӧмын мед бура ужалӧны Башина Лубов Георгијевна, лунса нормасӧ быд лун тыртӧ 150 прӧцент вылӧ да Налимов Алексее Петрович, лунса нормасӧ тыртӧ 170 прӧцент вылӧ.

Кӧза кезлӧ лӧсбӧдчӧн зев бура ужалис кузнечбригадир Мальцев Иван Фмид

триевич. Став инвентарсӧ сижӧ ремонтујтис аскадӧ да бур качеством.

Пӧјим чукортӧмын мед бура ужалис Фенисова Левокија Михајловна, сылӧн бригадыс 2—3 лундн чукортис 4,32 центнер пӧјим.

„Урожай“ колхозын (Лӧзым сиктсӧвет) гӧрны петисны апрель 23-ӧд лунд.

Апрель 27-ӧд лунд кӧзисны 3 гектар вылӧ зӧр да клевер, гӧрисны муяс id да зӧр улӧ.

Гӧрӧмын мед бура ужалӧны Лука Васка да Јелес Улӧ, најӧ быд лун гӧрӧны ежа—0,45 га, лӧбӧ нормасӧ тыртӧны 160 прӧцент вылӧ. **Јемельянов.**

„Чарла мӧлӧт“ колхоз (Слӧбӧда сиктсӧвет) гӧрны петис апрель 22-ӧд лунд. Апрель 29-ӧд лун кезлӧ сылӧн гӧрӧма 20 гектар, кӧрӧма 7 гектар вылӧ зӧр да id.

Гӧрӧмын медбура ужалӧ Луркин Пантелејмон Јлјич. Сижӧ быд лун гӧрӧ 1,13 гектар, бостӧ 3 трудофен. Они бостис објазательство мај 2-ӧд лунд гӧрны 1,3 гектар.

60 ардса старик Луркин Петр Максимович быд лун гӧрӧ 0,56 гектар, бостӧ 2 трудофен.

Коданев Василј Павлович луннас гӧрӧ 0,87—0,88 гектар, бостӧ 2,5 трудофен.

Коданева Наталја Михајловна луннас гӧрӧ 0,58 гектар, бостӧ 2,5 трудофен.

Цивулин.

Кылӧдӧны 500 кубометрӧн

„Выл туйд“ колхозыс (Шыладор сиктсӧвет) сочувствујушцӧй Шуктомов Павел Максимович да комсомолец Соронин Иван Вас. бостисны објазательство кылӧдны Ичӧт Јоч жу куза

моллӧн 500 кубометрӧн вӧр.

Они асыныс објазательствојассӧ најӧ пӧртӧны олмӧ.

Торлопов.

Депутатскӧй группа отчитывајтчӧ бӧрјыгысјас возын

Апрель 16-ӧд лунд Јакӧш сиктын (Вылгорт сиктсӧвет) обшдӧй собраніе вылын вӧлӧ депутатскӧй группалдн отчот. Собрانیе вылын вӧлины 40 колхозник да ӧткаолыс.

Депутатскӧй группа уж јылыс отчотсӧ вӧчисны Кузванов I. Г., Жіжева М. С. да сиктсӧветса јуралыс Кузпелев Јорт.

Кузванов Јорт висталӧ, мыј депутатскӧй группаид некод ез вескӧдлы, мыј вӧсна депутатскӧй группа ез вермы колана ногӧн асыс ужсӧ сувтӧдны. Избирательјаслӧн наказыс уна тор куза олмӧ ез пӧртсы. Ӗткаолысјас Јакӧш сиктын ем 20 прӧцент саж-на. Накостыи некушдм массӧвӧј да разјаснытельнӧј ужабу пуктӧма. Вӧрпрограмма тыртӧма сӧмын 50 прӧч. вылӧ. Сиктсӧвет депутатскӧй груп-

паид вескӧдліс тырмытӧма.

Жіжева Јорт висталӧ, мыј оз корлывлыны сиктсӧветса президиум вылӧ да колхоз правленіе заседаніејас вылӧ, мыј вӧсна, ми уна тор ог тӧдӧј, мыј мијанлы колд вӧчны. Мӧд пјатилетка 4-ӧд вога выпуск нима заом ми разӧдм 100 шайт сажӧ, но вноссӧ колхозникјас мынтисны ез ог тӧд.

Сиктсӧветса јуралыс Кузпелев Јорт висталис быдтор јылыс, мыј талун 70 морт пыдди собраніе вылӧ воисны 39 морт. Мыјалис депутатјассӧ омӧла ужалӧмыс да мукӧд торјыс. Но Кузпелев кыв ни јын ез вистав, кычӧ вескӧдліс депутатјас уждн, кычӧ перестраивајтӧ сиктсӧветлыс ужсӧ ӧнија корӧмјас сертӧ, Сталинскӧй Конституцијаподув вылын, ез петкӧд ердӧ аслас отчотын, мыла Выл-

горт сиктсӧвет орӧдис вӧрлезан план тыртӧмсӧ, тувсов кӧза кезлӧ лӧсбӧдчӧмсӧ дај кылӧдчӧмын ешади ужалӧмсӧ. Помкајассӧ талыс ез петкӧдлы, ез паскӧд критика да аскритика.

Депутатјас отчот куза сорнитисны сӧмын 3 морт, кодјас јонжыка сувтисны, мыј депутатјас колхоз пыщкӧсса олмӧдн оз интересујтчыны. Индисны, мыј сиктсӧвет, ни депутатскӧй группа немтор ез вӧчны Јакӧш сикт благоустроитӧм куза.

Сиктсӧветомӧла тӧдмӧдис колхозникјассӧ да ӧткаолысјассӧ выл Сталинскӧй Конституцијаид да сӧветјассӧ бӧрјысан выл пӧрадӧдн.

Собрانیе шуис депутатскӧй группалыс ужсӧ недовлетворительнӧјди.

И.

Котыртны челады гожса оздоровительнӧй меропріјатіејас

Матысмӧ гожса кад, регыд челадыс петасны школајасыс гожса каникулјас вылӧ.

Комсомол да велӧдысјас вожд сувтӧ мог—котыртны гожса оздоровительнӧј уж, лӧсӧдны челады шојчыны буржык условијас.

ВЛКСМ рајком индӧ котыртны 5 пионерскӧй лагер 205 морт вылӧ (Кӧрткерӧсын, Мординын, Палын (Гашдорын), Ыбын да Часын).

10 пионерскӧй площадка 340 пионер вылӧ (Вылгортын—кыкӧс, Пажгаын, Нувчымын, Соскаын, Кӧрткерӧсын, Мажайн, Зеленецын, Палын да Лопыдинын).

Тыс кынчӧ быд школа бердын колд котыртны физкультурнӧй площадка.

Тајӧ меропріјатіејассӧ нубдӧм вылӧ колд 53 сурсшайт сӧм.

Медым тӧдмавын, кушдӧм челады вермас мунны лагерјасӧ да площадкајасӧ, ӧнисанжӧ колд нубдавны челадысјаслыс медіцинскӧй ос-

мотр да колхозјаскӧд ӧтшдӧш индавны кымын челады мунасны лагерд, площадкака.

ВЛКСМ рајкомын неважӧн вӧлӧ Вылгорт колхозса јуралысјаскӧд совещаніе, кӧни шуисны востыны пионерскӧй площадкајас „Красны партизан“ да „Красны мајак“ колхозјас бердӧ. Рајздрав кӧсјысис ӧнижӧ нубдны челадысјаслыс зонвизалунсӧ видлалӧм да индавны, кушдӧм челадыс кытчӧ позас мӧдӧдны.

Вылгортса комсомольскӧй организацијајаслӧн оз ков леччысны, тајӧ фелдсӧ колд нубдны помдӧ.

Апрель 21-ӧд лунга газетын печатајтӧма „Выл ордым“ колхозса колхозникјаслӧн чукодстчӧм. Тајӧ чукодстчӧмсӧ колд паскыда обсудитны быд колхозын—колхознӧј собраніејас вылын, комсомольскӧј да профсоюзнӧј обшдӧй собраніејас вылын, тӧдмӧдны став колхозникјассӧ, котыртны

најӧс чукодстчӧм гӧгӧрыс да бостчыны чукортны гожса оздоровительнӧј ужјас нубдӧм вылӧ тырмыдм став колана продуктајас, сӧм да мукӧд тор.

Челады вӧсна тӧждысӧмсӧ петкӧдлісны зеленецса колхозјас. Најӧ гожса оздоровительнӧј уж нубдм вылӧ раскодјассӧ сујисны планас да ӧни торјӧдны став колана продуктајассӧ.

Гожса оздоровительнӧј меропріјатіејас котыртан уждӧ ӧтшдӧш комсомолькӧд колд бостчыны профорганізаціјајаслӧн, колхозјаслӧн да торјӧднын ронолди.

Комсомоллӧн, профсоюзлӧн, колхозјаслӧн да став обшественностлӧн мог гожса оздоровительнӧј уж нубдны бура, медым мијаншуда сӧветскӧй челады бура гажаа, культурнӧја шојчдм бӧрын воисны школад велӧдчыны выл вынјасди.

Безносікова.

Томјӧзлы Сталинскӧй Конституција јылыс

Гусӧн гӧлӧсујтӧм

Сӧветјасӧ депутатјассӧ бӧрјӧм кутас мунны гусӧн гӧлӧсујтӧмдн. Тајӧс гижӧма Сталинскӧй Конституцијаӧ. „Вӧјдӧр-кӧ сӧветјасӧ депутатјассӧ бӧрјӧмјас нубдсывлисны вӧссӧн гӧлӧсујтӧмдн да списокјас сертӧ, то ӧни депутатјассӧ бӧрјӧгӧн гӧлӧсујтӧмыс лӧб гуса да оз списокјас сертӧ, а торја кандидатурас сертӧ, кодјас выдвигатчӧны бӧрјысан округјас куза“ (Жданов Јорт доклад куза ВКП(б) ЦК Пленум резолюцијасыс).

Сталин Јорт разјаснајтис, мыј гусӧн гӧлӧсујтӧм пыртсӧ сы мгыс, медым „сӧветскӧј јӧзлы сетны тыр свобода гӧлӧсујтны на вӧсна, кодӧс најӧ кӧсӧдны бӧрјыны, кодлы најӧ дӧверај-

тӧны асыныс интересјассӧ обеспечӧтӧм“.

Ужалыс јӧз депутатјас Сӧвегӧ быд кандидатличнӧ должен шедӧдны ужатыс јӧзлыс политическӧј да фелдӧвӧј дӧверіе. Ташдм дӧверіјесӧ сижӧ вермас шедӧдны аслас уждн, государство интересјас динд честнӧј отношеніедн да ужалыс јӧз нуждајас динд выиманіједн. Јӧзлди дӧверіе прӧстӧ оз сетсы. Бӧрјысысјас кутасны артавын выдвинӧтм кандидатурас јылыс сы сертӧ, кушдӧм вӧлӧ налӧн ужыс, мыј нади вӧчӧма гражданајаслыс культурнобытӧвӧј нуждајассӧ да законнӧј кордмјассӧ могмӧдӧм могыс. Сӧветскӧј работникјаслӧн бӧрјысысјас

возын кывкутӧмыс гусӧн гӧлӧсујтӧгӧн муртавтӧма сӧдӧ. „Быд бӧрјӧм морт, быд боксан лоас видлӧлма да прӧвѣратӧма аснас массајасӧн“ (Жданов).

Гусӧн гӧлӧсујтӧм сетӧ јонжыка паскыд позанлунјас ковтӧм да туйтӧм ужалысјассӧ отводитӧм вылӧ. Гусӧн бӧрјысӧмјас всеобшдӧј, равнӧј да вескыд бӧрјысан правокд ӧтлаын лоасын „власт органјасын лока ужалысјасын паныд населеніе кын хлыстӧн“ (I. Сталин). Мијанлы ниндм повны, мыј сижӧ лӧбӧ мукӧд прошграфујтчӧм местнӧј работникӧс бюрократизмлан сыныс мортсӧ, оз бӧрјыны ужалыс јӧз депутатјас Сӧветӧ. Мӧдарӧ, тајӧ лоас јона пӧлезнӧ, да мијан партијалдн да сӧветскӧј органјаслӧн авторитетыс ташсӧмын кыптӧ.

Но тајӧ оз петкӧдлы, мыј гусӧн гӧлӧсујтӧмдн оз

кӧсјыны пӧлзујтчыны враждѣбнӧј элементјас асыныс ставленникјассӧ протаскивајтӧм могыс. Ӗни-нин антисӧветскӧј элементјаслӧн ужыс лӧвыс бурещ воан бӧрјысӧмјаскӧд јитӧдын. Тупкӧса бӧрјысӧмјассӧ вуждӧм требујтӧ быд боксан јонмӧдны массајас пӧвсын политическӧј уж, ужалыс јӧзлы сӧветскӧј власт органјаслыс пыщкӧссӧ да практическӧј ужсӧ разјаснитӧм куза выл вынјӧр.

... Кӧнкӧ-кӧ народ і бдрјас враждѣбнӧј јӧзс, то тајӧ кутас петкӧдлыны тырвыјд, мыј мијан агитационнӧј ужыд вывгитомдла пуктӧма, і ми, Ферт, заслуживајтм ташдм позорсӧ, мијан агитационнӧј уж кӧ кутас мунны большевистскӧја, то народыд аслас верховнӧј органјассӧ оз лез враждѣбнӧј јӧзс. Сі-кӧ колд ужавны, а не наргыны, колд ужавны, а не виччыны

сижӧ, мыј ставсӧ лӧб давтӧмдн сетӧма административнӧј распораженіејасӧн“ (I. Сталин).

Торја кандидатјассӧ гусӧди (тупкӧсӧн) гӧлӧсујтӧм—ем сӧветскӧј демократіја зордӧлмдн јарјугыд петкӧдлас.

А мыј ми аздам капиталистическӧј странајасыс? Буржуазнӧј строй дӧрјі гусӧди гӧлӧсујтӧмыд—ем тыртӧм формальност. Буржуазіја бӧрјысӧмјассӧ использујт сӧмын асыс ыжыдалмсӧ јонмӧдӧм вылӧ, массаӧс пӧрјӧдлӧм вылӧ. Буржуазіја оз брезугт і бӧрјысысјас вылӧ личкан ташдм спосӧбјасӧн кыч уж вылыс вӧлтӧм, сижӧ адрес куза грбзигӧм, кодӧ оз кӧсјы гӧлӧсујтны капиталістјас кандидатјас вӧсна. Јона примењатсӧ подкуп. Талы характернӧј примерди лӧб Англіја.

Нӧшта 1812-ӧд воми-ни

Районној партійној собраніе вылын

ВКП(б) Райкомлыс ужсö лыддисны неудоветворительнöйөн

ВКП(б) Райкомса уж жылыс отчет вöчö Райкомса секретар Кызуров жорт.

ВКП(б) Райком кујим во да жындон аслас организацијаса коммунистјас воын отчитывајтчö первојыс-на. Тајб бти фактыс вистало партијалыс устав нарушитом жылыс—вистало Кызуров жорт. Партијној демократија вежндолдм нöшта петкөдлө сиж, мы Райком пленумса бржылдм шленјасыс колны ешажык, унжыкыс кооптирујтма, сизжб и Райком бжураса шленјасö унжыкыс кооптирујтма.

Парторгјасöс назначајтывлис Райком, шдыка вежлавлис, а парторгјас ез отчитывајтчывыны. Ущемлајтчывлис партијаса шленјаслөн правајасыс. Ез вöв паскөддма критика да аскритика. Весиг мөдарб, емдс фактјас кор критика подтывсылс (дресвјанкин). Коммунистјас динö грубдја относитчылдмјас. Тöждысомыс ез вöв.

Јона тырмытма пуктöма коммунистјас повсын партија пышкөссө уж, партиномассөвö, политическi-воспитательнöй уж, а тасан и уна локторјас парторганизацијан—жудмјас (данлов, Безносиков да мукд), релгиозној обрадјас нубдöм (Самтомов, Конакова, Савелъев, Колегов, Оверин).

Парторганизацјалөн быдмөмыс абу. Примитöма ВКП(б) шленд—1 да кандидатö—1. Тајб отчетнöй кадкостнас,—вистало вожд Кызуров жорт,—парторганизацјан лоины гырыс вежсөмјас. Коммунистјас тöдчымöнја политическöја быдмисны. Буржыка кутис нубдчыны партиндöй провешщеніе. Партиндöй документјас проверајтгөн да вежлалгөн, ВКП(б) Крајком да Обком отсöдгөн партија радыс лои вöтлöма 40 сажб разложитчöм да класово-чуждöй жöдс—троцкистскöй бандитјасöс, буржу-

азнöй националистјасöс. Троцкистскöй бандитјасöс лои ердöдалöма выл партиндöй документјас сөталöм бöрын. Они, регыдөн-на, лои ердöдöма да вöтлöма партија радыс троцкист Бернöс.

Докладчик Кызуров жорт подробнöја сувтилс i социалистическöй строителствоын шедöдöм вермöмјас выл. Они кезлб Сыктывдин районун ужалб кујим машинотракторнöй станција—сени 60 трактор, нол механизиrowаннöй вöрпункт—сени 40 трактор. Вöр уж вылын да виэму бердын ужалöны i мукдö пöлöс машинајас... Но тајб став техникасö тырвыјб районнöй, вескөдлысјас ез кужны исползујтны. Сиж петкөдлө кöт-нын сөшöм факт, мы вöрлезан план тајб сезоннас лои тыртöма сöмын 60 прöцент вылб.

Кызуров жорт сувтилс i тырмытöмторјас вылб, кодјас вöлины партиндöй ужын. Списоксö ревизионнöй комиссијаса шленјаслыс, кодјасöс бржылдмабс 1934-öд воын районнöй партиндöй со-

браніе вылын, воштöмабс да оз тöдны, кодјасöс бöржылдмабс.

Та вöсна 1936-öд воын, август тöлысын, районнöй партиндöй собраніе вылын лои бöрjыны ревкомиссија выл шленјасöс, кытчö журалысыс пыдди вескөдöма троцкист Берн (öни вöтлöма партијанс). Тајб выл ревкомиссијаыс 1937-öд вога февраль тöлысöз нинöм ез вöч. Февраль тöлысын ревкомиссија проверитис Райкомлыс денежнöй документјасöс да ердöдис 8 сурс сајас растрата. Кујим во дорыс дыржык райкомса техническöй работник Шешуков ужалöма Райкомын öтнас бухгалтер, кассир, распределител пыдди. Кытчö кужöма, сөтчö i таргајтöма партиндöй кассаыс сöм. Райкомса секретарјас (Кызуров да дресвјанкин) весиг нöйтчид абу виждöлöмабс мы творитчö райкомса партиндöй кассаын. Весиг чекјасöс подписывајтны доверитöмабс техническöй работниклы.

Апрель 26-öд лунса рытја заседаніе вылын

Ревкомиссија отчет бöрын да вопросјас сөталöм бöрын заводчö пренијејас.

ВКП(б) Райком отчет да ревкомиссија докладјас куза рытја заседаніе вылын сорнитисны 8 морт. Јоса критикуйтисны Райком ужыс тырмытöмторјасöс.

Лодыгина (райцентр) вистало, мы политическi-воспитательнöй уж кандидатјас костын мунö омöла. Кандидатјас вöсна ез тöждысны, оз быдтыны најбс.

Весиг менö кöсјисны вуждöны кандидатö. Мöдыс заводитлисны исклучитны зик нинöмыс.

ВКП(б) Райком бжураса шленјас Рус, дресвјанкин, Кызуров асныс оз велдöчыны.

Райкомса культпроп Рогов политика боксан ачыс малограмотнöй, оз вермы виставны прöстöй вопросјас вылб.

Öнöз оз велдöны ВКП(б) ЦК Пленумлыс шудмјасöс да Сталин жортлыс доклад.

Прокушев (Пал). Мијан парторганизацјад Райкомыстылис Смолевс парторгб, но сиж нинöм ез вöч, парт-массовдöй уж пыдди сöмын ноксис гöтырыскöд.

Вöрлезан план тыртöмсö лои ордöдöма да öни кылдöчöмын омöл уж зик сы вöсна, мы партино-массовдöй уж вöли еновтöма. Ез вöв котыртöма тыш разгидфай-јаскöд, саботажникјаскöд. Колд нубдны решительнöй

кос быдсама пöлöс врагјаскöд.

Вегöшкин (Расју). Расјуын 2 коммунист да 2 комсомолец, но мијанöн некод оз вескөдлы. Райкомсан инструкторјас ез-на воыны.

Ајбабин (Палса МТС). Отчетнöй доклад вöли обшчöй, еща вöли конкретнöйс.

Райкомса представителјасöс мöдöдигөн Райком абу бура инструктортöма. Палын бöрjысöм лои нубдны кык пöв сы вöсна, мы Райкомса представител Рогов ачыс зугөма.

Јелкинабс вештисны библиотекарыс, кöт ескö сиж ужнас вöли справлајтчö. Сөрг, кодкө тані районун зугб. Јелкина Јона, отсалис ердöдны троцкист Захаровс, сысан öнöз-на Јелкина вылын смекајтчöны. Колд пуктыны пом.

Потолыцын (Ыб, парторг).

Партиндöй кадрјас быдтöм да воспитајтöм вöсна омöла тöждысöны. Курсјас вылб местајас сөтöны, а Райком коммунистјасöс велдöчыны оз лөз.

Казаков (Ыб вöрпункт бердса парторг). Райком бжуро троцкист Бернкöд либеральничайтис. Сигналјас сы жылыс вöлины-нин важдн, но Райком дыр ез исклучит.

Удораина (Час). Райком ни вöрпунктса вескөдлысјас тысачныкјасөн ез вескөдлыны. Часын вöли 100 тысачнык да кöсјисмöс тыртисны сöмын 16 морт.

Шомысов (райцентр). Райком омöла вескөдлис нервичнöй парторганизацја уждн. Бöрjысан собранијејас дырjи вöли вöчöма вел уна öшыбка, но райком ез вескөдас аскадö, ез вескөдлы отчетнöй да бöрjысан сөбранијејасөн.

Апрель 27-öд лунса асја заседаніе

Асја заседаніе вылын сорнитисны 13 морт.

Гедјакон (РОНКВд). Партиндöй демократија вежндолдм вöли i ВКП(б) Обкомлөн, кооптирујтавлисны ВКП(б) Обкомса шленд да бжуроас, рекомендујтывлис сижс-жб вöчны i райкомјаслы.

Дресвјанкин асöс јона вылб пуктö, век ышнасö „Райкомса секретар“ нимөн.

Вожд сорнитöны Болотов (Пажга МТС), Ветöшкина, Безносиков (Ыб), Гаврилов (Нувчим).

Гаврилов вистало, мы Нувчимын партсобраније вылын дресвјанкинöс критикуйтгөн вöли Обкомса инструктор Кузнецов. Сиж мијанöс öлдöс дресвјанкинöс критикуйтöмыс, Райкомса секретарöс-пö оз ков критикуйтны.

Кузванов (РОНКВд). Дресвјанкинөн критика пöдтöм куза да есер Маракунлинкöд јитдö жылыс вайдöд фактјас.

Костушев (Вöрjуса механизиrowаннöй вöрпункт). Вöрлежöм лои ордöдöма, сы вöсна, мы Комилес трестын пукалöны вредителјас Вишнеvский, Фјачков. Политическöй беспечност да роторејство вöсна ез казавны налыс вредитöмсö.

Вожд сорнитöны Кузчуткомов (Вылгорт), Савин (Госка), Худажев (Кр'ажск), Кузпелев (Вылгорт), Киселов (Пажга МТС).

Асја заседаніе помын сорнитö ВКП(б) Обкомса секретар Семичев жорт.

Семичев жорт вистало помкајасöс, мыла ез ло пуктöма рајпартсобраније вылб ВКП(б) Обкомлыс отчет.

Вожд Семичев жорт вистало Комі республикалыс гырыс вермöмјасöс, кодбс лои шедöдöма ВКП(б) Војвыв Крајком вескөдлöм ұлыи, контрреволюционнöй троцкистскöй коласјаскöд, бур-

жуазнöй националистјаскöд да вескыдывса отщепенецјаскöд косын.

Контрреволюционерјас троцкистјас Булышев да мукдјас дыр вредитисны областнöй парторганизацјан сы вöсна, мы мијан вöли нымжöма суслунным, ег казалö налыс вредитöмсö.

Политическöй беспечност да благодушије вöсна Обкомын торја вескөдлысјас вöлины троцкистјас, буржуазнöй националистјас. 1935 вожд принципальнöй кос партијалы враждебнöй жöкдб ез вöв. Сöмын Гергеј Миронович Кировс вöм бöрын, кор бостөим буржыка вöдлавын торја жöзлыс ужсö, ердöдм троцкистјаслыс зон чукöр. Тајб кадсаныс i вöли заводитöма паздöны троцкистјасöс да буржуазнöй националистјасöс.

Врагјасöс ылб-на абу ставсö жугдöдöма, лантöдчыны некушöма оз поз.

Јона тырмытма нубдм кос вескыдывс отщепенецјаскöд.

Вожд вистало Семичев жорт мыла ез вöв паскөдöма аскритика. Партиндöй уждн еща занимајтчим. Кывзывлим отчетјас хозяйственникјаслыс, најбс критикуйтам, а партиндöй уж некод ез критикуйтывлы, сы вöсна, мы немыг вöли критикуйтнысö, отчетјас партиндöй уж жылыс ез вöвны. Артмö, мы вöли пöдтöма критикаыс. Колд јона паскөдны партиндöй уж критикуйтöм, сöмын секі ми ердöдам врагјасöс да регыдчыка најбс жугöдам.

Семичев жорт сөталö во-чакывјас запискајсөн жуасöмјас вылб да вайдöд фактјас виэму артеллыс Сталинскöй устав нарушитöм жылыс да öлдöд, мөдыс практическöй ужын не лөзны сөшöм зугбмјас.

Чуксалö нубдны, лубдöй

(Помсö вöждö 4-öд листб.)

гöлдсуйтисјас пыс быд гöл морт, кодi гöлдсуйтис черносөтеннöй партија вöсна, бостлис 14 фунт говјафина, 3 тупöс нан, 1876-öд воын обшчинајас палатаын (Англијан парламент) öтик местаыс сулалö вöли быд депутатлы (либб партијалы, кодi депутатсö индас) да да унжык сурс шајт. I во-общие депутатскöй местајас сурлывлисны сылы, кодлөн ем позанлун подкуплас выл вöчыны унжык средствојас. Онија кад кезлб Англијан, Америкаын да мукдö странајасын тајб „техникаыс“ нöшта јонжыка усовершенствуйтис.

А мы вöчсö фашизм странајасын? Венгријан, напимер, гусөн гöлдсуйтöмыс нубдчысö сöмын Будапештын да квајт гырыс карын. Мукдö 190 округас гöлдсуйтöмыс нубдчысö вöссөн, Будапештын „гусөн“ гöлдсуйтан практика

жылыс медса бура вистало öтик венгерскöй дејател: „Облава заводитчö“. Бöрjысысјасöс нöбдм, повзөдлöм да фашистскöй правителствојас да најб чиновникјас боксан бöрjысјасөн терор, гöлдсјас лыддигөн медса грубдöй мошенничество да мукдö тор—ставыс тајб сопроваждајтö сиз шусана гусөн гöлдсуйтöм.

Фашистскöй Германияын рејхстагб бöрjысјасөн, кодi лоис сöмын Гитлерлөн параднöй речјас висталанинөн, гöлдсуйтчö кандидатјаслөн öтик фашистскöй список. Кызi мунöны бöрjысöмјас, петкөдлө тащöм факт, код жылыс јуртис германскöй газета „Франкфуртер цейтунг“: „Лаутентальн (Гарц) кушöмкө пыксыс олыс, кодi öткажитчис бöрjысöмын примитны участіе, вöли вештöма уж вывсыс да арестуйтöма“. Народнöй массајаслы некушöм

дöверіе—со фашизмлөн лозунгыс, кодi олöмö нубдчысöб штык да чер вынөн.

Сöмын вермыс социализм странаын, мијан, зорчалöд помдöз став жöзлөн демократија, да гусөн гöлдсуйтöм лöбны дејствителнöй мерадн, кодјас обеспечивајтöны бöрjысöмјаслыс свобода. Ставас таын тыдалö работчöјјас да крестана социалистическöй госуларстволөн вынјöра быдмөмыс, кодбс Ленин—Сталин партија вернöй кидн вескөдöма коммунизмö мунан туј куза.

К. Соколов.
Большевиетскöја лöсöдчам советјасöс бöрjысиг кезлб, бурмöдам ужсö советјаслыс, кышалам најбс работчöјјас, крестана, интеллигенција актив выл слөјјасөн. (ВКП(б) ЦК Мај 1-ј лунжөжлө лозунгысыс).

Районнӧй партијнӧй собраније вылын

(П О М)

условијас дырји, кылдӧчӧм аварияжастог, не лезны костыны вӧр, лоны сусдӧ да ердӧдавны вредителство, кодӧ ем и дӧни-на. Кр'ажсынь пуржалмадс вӧрсд сешдӧместад, мы колд высылы туны еша вылд 3 метр, јавд вӧр костом вы-

лд вӧчӧма, а мыжајасдс дӧнӧз абу ердӧдӧма.

Колдм вога дшыбкајасыс колд вӧчны вывод да не вӧчны сешдӧм торјас вожд вылд.

Семичев јорт сорнидн асја заседаније помасд.

Апрел 27-ӧд лунса ыртја заседаније

Рытја заседаније вылын сорнитӧ 12 морт.

Дресвјанкин—ассыс дшыбкајасдс честнӧја признатӧм пыддӧ, асдс кыз вермис дорјис да мыжалис мукдӧјасдс.

Исаков (Нувчим, парткомса секретар). Райком бюроса шленјас революционнӧ суслун ныжидм јылыс висталӧ и сјӧд, мыј зајадлӧј троцкист Бернкод либералничатлисны дӧнӧз.

Дресвјанкин ез вистав, кызј коммунист, ассыс дшыб-

кајасдс, меґса-нин есер Маракулинкод јитд јылыс.

Бобин (Вылгорт). Кызј райкомлӧн сјз-жд и первичнӧј парторганизацијасын комсомолдн вескодлӧм пунктма вывтӧ омӧла, абу серјознӧј. Партприкреплоннӧј-јас лыддысдны формалнӧја.

Вожд сорнитӧны **Афанасјев** (Чӧддӧн, парторг), **Торопов** (Нувчим), **Рогов** (Ипат), **Ізјуров** (РІК). **Чарин** (РОНКВд).

Апрел 28-ӧд лунса асја заседаније

Асја заседаније вылын сорнитӧны 20 морт.

Тырин (Вӧрпромхоз бердса парторг), **Рус** (РІК), **Савелјев** (Нувчим), **Савин** (Госка), **Потомлицын** (Пал), **Јелфимов С. І.** (Маж), **Нестеров** (Маж), **Осіпов** (Ыб), **Рогов** (райком), **Јелкина** (Пал), **Казаков** (Кр'ажск), **Косарева** (Нувчим), **Козлов**, **Шуктомов** (РК-са инструктор), **Шуктомов П.** (Шыладор), **Сивков** (РК-са инструктор), **Анисимова** (Ыб), **Торлопов** (Шыладор), **Коновалов** (ВЛКСМ РК), **Габов** (Кӧрткердс МТС).

Став сорнитысјас јоса кривкујтӧны райкомлыс тырмытма партијно-массдӧвӧј уждн вескодлӧмсд.

Пренијасјас памасдны. Сорнитӧм вылд гижылисны 73 морт, сорнитисны 54 морт.

Колд пасјыны сјӧд тор,

Апрел 28-ӧд лунса ыртја заседаније

Корд сорнитны ВЛКСМ Обкомса секретар **Худајев** јорт. Собраније сетӧ **Худајевлы** кыв.

Аслас сорнын сувтлӧ парторганизацијадн комсомол вылын омӧл вескодлӧм вылд.

Висталӧ мед быд коммунист тӧждыс комсомол уж вӧсна, комсомолецјасдс воспитајтӧм вӧсна.

Ревкомиссияса председател **Каракијев** да райкомса секретар **Кызјуров** јортјас заклучителнӧј кывјас бӧрын партсобраније сетӧ ВКП(б) райком да ревкомиссия ужды донјалдм. Партсобраније лыддӧ райкомлыс уждс неудовлетворителнӧјдн. Ревкомиссиялыс уждс лыддӧны совершенно неудовлетворителнӧјдн. Резолюција лӧсдӧны бӧрјӧны 5 мортыс комиссия.

Та бӧрын заводитчӧ бӧрјысдм. Партсобраније шуӧ бӧрјыны ВКП(б) райком пленум составӧ 17 шлен да 5 кандидат. Выставлатӧны кандидатурјас—ставсд 45 морт.

Апрел 29-ӧд лунса асја заседаније вылын заводитчӧ кандидатурјасдс „за“ 1 „против“ обсуждајтӧм. Обсуждајтӧм мунӧ јона активнӧја.

Рус јорт кандидатура куза сорнитӧны „за“ 9, „против“—5. Гӧлдсуйтӧдн унжык гӧлдсдн „за“—83, „против“—3, гусдн гӧлдсуйтӧм вылд списокӧ Рус колд. **Ф. В. Ізјуров** јорт кандидатура куза сорнитисны списокӧ колдм вӧсна „за“ 16 морт, „против“—4 морт. Гӧлдсуйтӧдн 88 гӧлдсдн **Ізјуровдс** отводитӧны гусдн гӧлдсуйтӧм вылд списокыс.

Стахановка Потомлицына

„Выл Час“ колхозыс (Час сиктсӧвет) колхозница **Потомлицына В. С.** таво тӧвнас пӧрдӧдс мужикыскод 900 кубометр вӧр.

Тувсов гӧра-кӧза кежлӧ лӧсдӧдӧгӧн сјӧд чукӧртис 1276 килограмм пӧјим.

Бура ужалдыс колхоз правленіје **Потомлицына**с премерујтис 50 шajt сдмдн. **доронин.**

Ј. Чаничев.

Геројјас јылыс

Гӧра јывсан лӧн тӧв пушкӧ, Нӧждӧ шумгӧ ју. Мјјан полкӧдн уна пушка Ылӧ кутӧ туј. Куза нуждӧчӧм колонна Сылӧ сылавкыв. Меґса воґын микӧд мунӧ Вӧв вылын комдӧв. Јургӧ сылӧм—лебӧ вӧлӧз, Кыптӧ кызј сад, Комсомолец котыр сылӧ—Казылӧ збој кад. Вывлан качӧ сылан горис,—Тронгӧ мунани,—Кыз Царицян косын дорјис Ворошилов. Клим. Сыланкывјын збылыс тајӧ Ловдӧ... І кыз тӧв Мунӧ косӧ збој Чапајев—Скачдн лебӧ вӧв. Кымӧр сајсан петӧ тӧлыс, Јусан кылӧ шы: Жужыд кыркӧщ нулӧ скӧрыс Урал јулдн ги. Петка водис, оз муи бӧрлан, Гуса лылӧ век... А Чапајев варчис шӧрлан Ранытӧмон сек. Меґса бӧрӧз повтӧг кутчыс, Сесса—штыкӧн пет! Пула Петкадс сек чушкис, Ју вужны ез сет. Тышлыс муралана војас Вундӧны оз поґ. Бојевӧјс мјјан взводјас—Најдс чужтис коґ. Стројдн воспалӧны најд, Коддс быдтис бӧј Быд бојец—ме тӧда тајдс—Ставыс сен герој.

Комидис **Выл Паш.**

І. данцигер да ґ. долев

Томмӧм кад

1. Уна шан нывјас локтӧны:—то-нӧ! А-ӧд радејтан ӧтикӧс те. Комсомолецдн верман те лоны І лӧн тулысын ӧктыны ґвет. Кыз-нӧ сјз? Мича ґвет? Тулыс ґорчалас тед? Мылја сјз? Вајд висталӧј мем... Тајд сь вӧсна ем, мылја томмӧма нем, І прекраснӧј страна мјјан ем.

2. Тулыс томмӧдӧ, гажтӧмсӧ венӧ Зарнӧ ґоридӧн пастад сад. Поґд лоны учонӧјдн теныд І том челақкӧд ворсны быд кад. Кыз-нӧ сјз? Ворсны рад? Зарнӧ ґорґа сад? Мылја сјз? Вајд висталӧј мем... Тајд сь вӧсна ем, мылја томмӧма нем, І прекраснӧј страна мјјан ем.

3. Паркын томјӧздӧн гаж овлӧ часто, Најдс ӧкалӧ тувсовја вој. Поґд новлыны мича шӧвк галстук І лоны шахтаын кызј герој. Кыз-нӧ сјз? Гажа вој? І страналӧн герој? Мылја сјз? Вајд висталӧј мем... Тајд сь вӧсна ем, мылја томмӧма нем, І прекраснӧј страна мјјан ем.

Комидис **Выл Паш.**

Војвывса партизанскӧј

Кызј ми вӧрнн партизакитим—Тӧдд пурга, тӧдд лым. Лев-Британијадс ранитим, Лутӧј врагыс ґегим вын.

Тыш ми нуим егӧ вешдӧрд... Сјӧд некодыр оз вун. Кызј бостлис сек Плесецкӧјс Партизанјаслӧн збојлуи.

Збыл те кӧсјан врагдс венни-кӧ. Сјӧдс пасвартӧ Вожд лок!... І ми тӧдам, кызј Шщеньков Волис налыс небыд бок.

Волчӧј сӧтна Устие-Вагаин Ез-ӧд еша шӧјдн вод... Карпогорын, парма-јаґјасин—Партизанјаслы почот!

Кӧґ і зердн шрапнел шаргылис, Косын ез тивавлы ки. Сјзј вӧтлим ыжыд Кардордз *) Жежыд бандајасдс ми.

Жежыд мореӧд караб вылын Жежыд свора пышјис сес. Мјјан ленинскӧј том му вылын Јона радлис быд борец.

Кызј ми вӧрын партизакитим—Тӧдд пурга, тӧдд лым. Лев-Британијадс ранитим. Лутӧј врагыс ґегим вын.

*) Архангелскӧј

Комсомольскӧј политшколајаслӧн уж

Нувчим заводын ужалӧ кык комсомольскӧј политшкола.

ВКП(б) исторіја велӧдан кружокын велӧдчӧ 9 комсомолец, пропагандистыс **Торопов**. Велӧдчӧны **Кнорин** учебник куза. Торја темајас велӧдигӧн исползутӧны Ленинлыс да Сталинлыс произведенијас.

Кружок заводитчис ужавны 1936 во мај тӧлыссан. Ставсд нуӧдӧма 26 занатіје, помалӧма 11 тема. Занатіје вылд воӧны гӧтӧвӧј конспектӧн. Лыддӧны художественнӧј литература.

Кружокын шӧркоґ посешјајемост 6—7 морт. Меґбура волдны: **Леушина** Фаина, **Быков**, **Нестеров**, омӧла вољывлӧ **Сергејев**. Тајд-жд кружокын велӧдчыны комсомольскӧј комитет

индылис **Поповцева**с, но сјӧд нӧтчын-на ез вољы велӧдчыны, мыј вӧсна комсомольскӧј комитет сетис **Поповцевалы** чорыд выговор, меґ бӧрјыс предупредитӧмдн.

Мӧд кружокын велӧдчӧны **Карпинскӧј** учебник куза 20 комсомолец, пропагандистыс **Быков**.

Кружок заводитчис ужавны 1936 во мај 20-ӧд лунд. Нуӧдӧма 12 занатіје. Велӧдчысјас волдны сӧмын 50 прӧцент мында, **Василјева** **Јелізавета**, **Савелјева** **Кл. Ів.**, **Сурнына** **Марија** пропуститисны 5 занатіје. Уна комсомолецјас **Савелјева** **К.**, **Сурнына** да мукӧд конспект оз гижны. Велӧдчысјас гортаныс омӧла лыддысдны, а пропагандист **Быков** оз требујт.

Шомысов.

ОАХ 11-ӧд лотерејнӧј билет раздӧдм лезӧма ас визув вылд

Осоавиахим 11-ӧд лотерејнӧј билетјас район паста раздӧдма 9537 шajt дон.

Билетјас раздӧдмын меґ воґын мунӧ Ыб сиктсӧвет (ОАХ первичнӧј организацијаын председател **Миташин**), раздӧдма 1000 шajt дон.

Прондор сиктсӧвет (председател **Порошкин**) раздӧдма 500 шajt.

Госка сиктсӧвет (ОАХ первичнӧј организацијаын председател **Попов**), раздӧдма 450 шajt.

Меґдӧрын мунӧ **Нувчим** (ОАХ первичнӧј организацијаын председател **Воробјев**), доґ (ОАХ организацијаын председател **Данилов**), рајсоветӧ ез-на ыстыны ни ӧтик шajt сдм.

Пал сиктсӧвет (ОАХ организацијаын председател **Попов**), ыстӧма раздӧдны 600 шajt дон лотерејнӧј билет, рајсоветӧ ыстисны сӧмын-на 208 шajt.

Профсојузнӧј организацијајас пӧвсыс меґдӧрын мунӧ **Сыктывдинса** рајрабочком. Сетӧма раздӧдны лотерејнӧј билет 1100 шajt дон, раздӧдс сӧмын-на 337 шajt.

Меґвоґын мунӧ **Мординса** рајрабочком, раздӧдс 935 шajt. Лотерејнӧј билетјас раздӧдмын **Мординын** меґ активнӧја участвујтис комсомолец **механик-стахановец** **Јумшанов**. **Попов.**

Отв. редактор **пыддӧ ґ. ГОРЧАКОВ.**